

Samrådsredogörelse

Norrköpings kommuns åtgärdsprogram mot omgivningsbuller 2024 - 2029

Hur samrådet har bedrivits

Samrådet genomfördes mellan den 1 januari – 29 februari 2024.

Samrådsförslaget har funnits tillgängligt på norrkoping.se och även annonserats i Norrköpings tidningar och Folkbladet i början av januari 2024. Skriftliga synpunkter har kunnat lämnas via e-post. Samråd har bedrivits i enlighet med Miljöbalkens kap. 5, 7 §, punkt 1.

Nedanstående synpunkter har kommit in under remisstiden:

Länsstyrelsen Östergötland	2024-02-26
Rättvisa vindar i Norra Östergötland	2024-02-26
Vi villaägare	2024-02-28
Synpunktsförfattare 1, privatperson	2024-02-25

Ändringar som gjorts i åtgärdsprogrammet efter samrådet

- Syftet med åtgärdsprogrammet har förtydligats (stycke 1.1) för att beskriva att programmet är en del av genomförandet miljö kvalitetsnormen enligt förordningen om omgivningsbuller.
- Nytt stycke (4.6) gällande väghållarens- och tillsynsmyndighetens ansvar för bullerfrågorna.
- Text under punkt 6.1 har ändrats. Vi har förtydligat att Norrköping har andra strategier för planering av grönområde vilket inte utesluter bevarande och /eller utveckling av natur längs med vägar.
- Nytt stycke 7.1 som förtydligar frågor om åtgärdernas effekt och hälsopåverkan.

Inkomna synpunkter

Länsstyrelsen Östergötland

Sammanfattande synpunkter

Åtgärdsprogrammet visar på en ambitiös ansats för att långsiktigt hantera bullerfrågorna inom kommunen. Det innehåller dock få åtgärder där det är möjligt att bedöma vilken förändring det kommer innebära i minskad bullerexponering för kommunens invånare. Programmet kan därför utvecklas med konkreta åtgärder där det är möjligt att utvärdera resultatet.

I uppföljningen av det föregående programmet bör det beskrivas vad utredningen om buller vid skolor, parker och rekreativmiljöer lett fram till och om det kommer att föranleda några åtgärder.

Bullriga miljöer bör inte vara ett hinder för att anordna eller bevara gröna stråk som kan gynna biologisk mångfald.

Ärendet

Kommuner som har mer än 100 000 invånare ska enligt förordningen (2004:675) ta fram ett åtgärdsprogram för omgivningsbuller. Norrköpings kommun har tagit fram ett förslag till ett nytt åtgärdsprogram som kommer att avse perioden 2024-2029.

Länsstyrelsens bedömning

Syftet

I inledningen anges att åtgärdsprogrammets främsta syfte är att vara en vägledning för kommunen i arbetet med en förbättrad ljudkvalitet för invånarna och minska deras exponering för buller. Länsstyrelsen bedömer utifrån sammanhanget i förordningen om omgivningsbuller att åtgärdsprogrammet ska avse förhållandena inom kommunens geografiska område och kan även innefatta behov av åtgärder från andra aktörer än kommunen. Kommunen kan därigenom visa på att det finns lokala åtgärdsbehov även vad gäller buller från statliga vägar och järnvägar.

Kommunens kommentar:

Norrköpings kommun har prioriterat åtgärder längs det vägnät där kommunen är ansvarig väghållare, och även då har rådighet över att göra åtgärder.

Byggnads- och miljöskyddsnämnden är ansvarig tillsynsmyndighet för buller i Norrköpings kommun, och kan ställa krav på åtgärder längs både det kommunala och statliga väg- och järnvägsnätet med stöd av miljöbalken. Trafikverket är ansvarig för buller från det statliga väg- och järnvägsnätet, och arbetar därför med ett eget åtgärdsprogram för omgivningsbuller. Detta förtydligas i nytt stycke 4.6.

Informationen om syftet med programmet skulle tjäna på att det tydligt framgår att det är en del av genomförandet av miljökvalitetsnormen så som det framgår i förordningen om omgivningsbuller 1 §. Dvs. genom kartläggning av omgivningsbuller samt upprättande och fastställande av åtgärdsprogram ska det eftersträvas att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa.

Kommunens kommentar:

Vi instämmer i att detta ska framgå i syftet, och detta förtydligas i programmet, stycke 1.1.

Vad ett åtgärdsprogram ska innehålla

I miljöbalken 5 kap. 9 § anges vad åtgärdsprogram får innehålla och vad det ska innehålla. I förordningen om omgivningsbuller 12 § finns ytterligare krav på vad det ska innehålla. Buller från anläggningar som omfattas av industriutsläppsdirektivet ska framgå av åtgärdsplanen. Länsstyrelsen konstaterar att kommunen bedömer att buller från industrin har hanterats i annat sammanhang.

Kommunens kommentar:

Synpunkt noterad.

Handlingsplan

Handlingsplanen tar upp åtgärder som ska beaktas i kommunens långsiktiga arbete. Dessutom finns ett åtgärdsprogram för programperioden. Åtgärdsprogrammet innehåller fram för allt en översyn av rutiner, uppföljning och underhåll av befintliga bullerskydd samt bullerutredningar för att fastställa en prioriteringsordning. Det enda åtagandet om bullerskyddsåtgärd är att minst en fysisk åtgärd ska utföras under programperioden. Länsstyrelsen bedömer att det är en något passiv hållning om åtgärder ska ske enligt miljöbalkens normen och mot de nationella miljömålen.

Kommunens kommentar:

Åtgärdsprogrammet omfattar inte allt arbete kommunen gör med omgivningsbuller. Bullerfrågan hanteras i exempelvis planprocesser, bygglov, tillsyn och även inom exploateringsprojekt. Åtgärdsprogrammet drar upp en strategisk riktning för bullerarbetet, men det finns inget som hindrar att kommunen genomför fler åtgärder.

Länsstyrelsen vill påminna om miljöbalken 5 kap. 9 § punkterna 4 och 6. Där anges att programmet ska innehålla uppgifter om den förbättring som var och en av åtgärderna bedöms medföra och hur åtgärderna tillsammans bedöms bidra till att miljöbalkens normen följs. En analys ska även ske av programmets konsekvenser ur allmän och enskild synpunkt och hur åtgärderna finansieras. I det sammanhanget påminns även om förordningen om omgivningsbuller 12 § punkten 10. Där finns krav på en uppskattning av antal personer som i minskad omfattning påverkas av skadligt buller och vilken förbättring åtgärderna åstadkommer.

Kommunens kommentar:

Vi instämmer i att det finns behov av komplettering kring ovanstående, och har lagt till ett nytt stycke 7.1 där ovanstående beskrivs i åtgärdsprogrammet.

Uppföljning av tidigare åtgärdsprogram

Det framgår att vissa åtgärder från tidigare program endast har genomförts delvis eller inte alls. Länsstyrelsen vill särskilt efterfråga en redovisning av vad utredningen om buller vid skolor gett för resultat. Det skulle ge ett värde till uppföljningen om det framgår vad som lett fram till att någon handlingsplan inte har tagits fram samt varför dessa åtgärder inte längre finns med under kommande programperioden. Det samma gäller för handlingsplan för buller inom parker och rekreationsområden.

Kommunens kommentar:

Arbetet med handlingsplaner för uppföljning av åtgärd 8A (ljudmiljöer utomhus vid skolor

och förskolor) och 9A (för parker och rekreationsområden) har inte kunnat prioriteras under programperioden.

Långsiktiga strategier

Kommunen redogör för hur man arbetar långsiktigt för att uppfylla nationella miljömål och för att minska de konsekvenser som höga ljudnivåer medför. I det sammanhanget framgår att naturområden och parker inte ska anläggas i väldigt bullerutsatta områden, exempelvis sådana ytor som sträcker sig längsmed större vägar.

Länsstyrelsen stödjer ambitionen att skydda parker och rekreationsmiljöer. Det är ur ett mänskligt perspektiv en högst rimlig strategi. Men bullersituationen ska inte vara ett hinder för att bevara eller tillskapa gröna stråk även längs trafikerade vägar. De kan i stället vara viktiga för den gröna infrastrukturen. Även om det är bullerstörda miljöer så är det viktigt att på så vis bevara och stärka den biologiska mångfalden. Kommunen bör därför nyansera denna punkt så att det inte utesluter anläggandet av natur- och grönområden längs med större vägar.

Kommunens kommentar:

Strategierna är riktade till planering av parker och naturområden där människors användande och upplevelser är utgångspunkten, då är det inte önskvärt med exv. områden längs med bullerutsatta vägar. Norrköpings kommun har andra strategier för planering av grönområden där biologisk mångfalden är utgångspunkten vilka inte utesluter bevarande och/eller utveckling av natur längs med vägar. Detta förtydligas i punkt 6.1.

Miljötillsynen

Samverkan mellan kommunens olika delar är angeläget för att skapa gemensamma mål. Tillsynsmyndighetens roll ska dock vara självständig mot kommunen och Trafikverket som väghållare och verksamhetsutövare. Länsstyrelsen vill framhålla vikten av att när kommunen i sin tillsyn tillämpar de olika riktvärden som finns måste man utgå ifrån de grundläggande hänsynsreglerna i miljöbalken.

Kommentar:

Trafikverket är ansvarig för buller från det statliga väg- och järnvägsnätet, och arbetar därför med ett eget åtgärdsprogram för omgivningsbuller. Byggnads- och miljöskyddsnämnden är ansvarig tillsynsmyndighet för buller i Norrköpings kommun, och kan ställa krav på åtgärder längs det statliga väg- och järnvägsnätet med stöd av miljöbalken. Ansvaret för bullerfrågorna har förtydligas i ett nytt stycke 4.6 i programmet.

Rättvisa vindar i Norra Östergötland

Inledning – allmänna synpunkter

I samrådsunderlaget har under rubriken 2.2 Hälsoeffekter (sid 7) helt riktigt noterats: ”Buller erkänns av Världshälsoorganisationen (WHO) som den näst mest skadliga miljöstressfaktorn i Europa efter luftföroreningar. Höga oönskade ljudnivåer kan orsaka spänningshuvudvärk, sus i öronen och tinnitus. När vi utsätts för buller höjs blodtrycket och långvarig exponering leder till stress vilket på sikt även kan skapa problem med hjärt- och kärlsjukdomar”.

Mot den bakgrunden är det angeläget att de områden i kommunen som idag är fria från buller bevaras. Det gäller primärt områden på landsbygd men bör gälla generellt när nya verksamheter etableras.

Buller som stressfaktor

Buller är en mycket svårbestämd företeelse där generella mätmetoder inte förmår att beskriva den komplexa verkligheten. Hur buller uppfattas beror till stor del på i vilken miljö bullret förekommer. Ett exempel som illustrerar detta är vatten som droppar med någon eller några sekunders mellanrum. Uttryckt som buller enligt beräkningsnomen ekvivalent buller återgivet som dB(A) torde detta irriterande buller över huvud taget inte ens vara mätbart. Ett annat exempel är att bullrets maxvärde vanligtvis ignoreras. Det innebär konkret att om handgranater exploderar med några minuters mellanrum, kommer det att ge obetydlig mätbar effekt om bullret mäts som ekvivalent buller över en längre tidsperiod.

Till saken hör att de beräkningsmetoder som utvecklats väsentligen tillkommit för att beräkna trafikbuller, dvs buller som alstras på marknivå. Antagandet är då vanligtvis att marken är vegeterad, att temperaturen ligger runt plus 17 grader Celsius, med ett antagande om relativ luftfuktighet (Se t ex Nord2000). Beräkningsmodellen bygger sålunda på förutsättningar som vanligtvis inte råder på den plats där bullret alstras/uppfattas, vilket medför att de bullerberäkningar som görs inte alltid överensstämmer med verkligheten. Beräknat buller och verkligt buller är sålunda två skilda ting. Till detta kommer att olika individer uppfattar buller helt olika. Väsentligt är därför att de bullerberäkningar som görs följs upp av fysiska mätningar i fält och att de individer som har att leva med en ny bullerstörning får möjligheter att komma till tals, och vi vissa fall flytta till en mindre bullerstörd miljö. Det är naturligtvis verksamhetsutövaren som har att svara för att så kan ske under ordnade ekonomiska former.

Buller inomhus

God nattsömn är en förutsättning för psykisk hälsa. Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus FoHMFS 2014:13 klarlägger vilka maximala ljudnivåer som kan tolereras. De beräkningsmetoder som allmänt tillämpas grundas emellertid på en dansk studie som i sin tur utgick från bostadsbyggnader uppförda i stenmaterial. Bostadsbyggnader på landsbygd i Norrköpings kommun är emellertid byggda i trä, vilket medför att den studien inte är relevant. Trähus kan fungera som ”resonanslådor” vilket medför att lågfrekvent buller och infraljud inte dämpas av byggnadens ytterväggar, utan tvärt om kan förstärkas. Det finns omfattande studier kring detta (Se prof Helene Karlssons rapport: Vindkraft och hälsoproblem, Bilaga). Väsentligt är att de beräkningar som görs följs upp med faktiska mätningar av oberoende

konsulter.

Närmare om samrådsunderlaget

Vid den närmare genomgången av kommunens förslag till uppdaterat åtgärdsprogram mot omgivningsbuller har vi gjort följande noteringar.

3.1.2 Nybyggnation av infrastruktur.

Regeringens proposition 1996/97:53

Infrastrukturinriktning har förtydligats genom ovan angivna FoHMFS 2014:13, som utgår från att även lågfrekvent buller skall beaktas.

Kommunens kommentar:

Synpunkt noterad, ingen ändring görs. Folkhälsomyndighetens allmänna råd 2014:13 finns med i bilaga 1. Vid en anmälan av miljöfarlig verksamhet, exempelvis vindkraft, görs alltid en prövning av prövande myndighet, där exempelvis buller från lågfrekvent ljud ingår utifrån gällande nationell lagstiftning.

3.1.4 Riktvärden för befintliga bostäder.

Meningen: "För bostäder byggda efter 2015 gäller de krav på ljudmiljön som angetts i detaljplan eller bygglov".

Bör ersättas med: För bostäder skall gälla de krav på ljudmiljön som anges i detaljplan eller bygglov och som grundas på de riktlinjer som anges i Norrköpings kommuns åtgärdsprogram mot omgivningsbuller.

Kommunens kommentar:

Synpunkten föranleder ingen ändring, då åtgärdsprogrammet inte ändrar tidigare antagna dokument. Riktvärdet i dokumentet "Vindkraft- tillägg till översiktsplanen", överensstämmer med gällande nationella riktvärden i Naturvårdsverkets vägledning om vindkraft.

3.1.6 Riktvärden för buller från vindkraftverk.

Förslag till lydelse: Ljudnivåer vid bostäders fasad och uteplatser ska inte överskrida 35 dBA ekvivalent ljudnivå och 40 dBA Max ljudnivå samt uppfylla riktlinjer från WHO. Inom friluftsområden och områden som idag inte är bullerstörda ska de ekvivalenta ljudnivåerna inte överskrida 35 dBA.

Kommunens kommentar: Synpunkten föranleder ingen ändring, då åtgärdsprogrammet hänvisar till tidigare antagna dokument. Riktvärdet i dokumentet "Vindkraft- tillägg till översiktsplanen", överensstämmer med gällande nationella riktvärden i Naturvårdsverkets vägledning om vindkraft.

3.1.7 God ljudmiljö i rekreationsområden m m.

Förslag till lydelse sista meningen. I områden långt ifrån tätorter och industrier bör ljudalstrat från människan undvikas helt i största möjliga mån.

European Environment Agency har tagit fram riktlinjer för ljudnivåer anpassade för s.k. tysta områden vilka skulle kunna vara parker eller andra rekreationsområden. Dessa riktlinjer har delats upp i olika klasser där klass A är det svåraste kravet att uppfylla [11]. Följande klasser finns listade i denna riktlinje:

- Klass A: 25 dBA, varje bullerhändelse om max 2-3 minuter och maximalt 5 minuter per vecka [11].
- Klass B: 35 dBA, varje bullerhändelse om max 1-2 minuter och maximalt 5 minuter per dygn [11].
- Klass C: 45 dBA, varje bullerhändelse om max 30-60 sekunder och maximalt 1 timme per dag [11].
- Klass D: 45 dBA, varje bullerhändelse om max 30-60 sekunder och maximalt 2 timmar per dag [11].
- Klass E: 45-50 dBA eller 10-20 dBA mindre än omgivning oavsett mängd händelser [11].

Kommunen ska värna och upprätthålla de områden som klassas i Klass A och Klass B enligt European Environment Agency.

[11] European Environment Agency, Good practice guide on quiet areas. [PDF] Tillgänglig från:

<https://www.eea.europa.eu/publications/quiet-areas-in-europe>

Kommunens kommentar:

Synpunkten föranleder ingen ändring, då åtgärdsprogrammet hänvisar till tidigare antagna dokument. Vid en anmälan av miljöfarlig verksamhet, exempelvis vindkraft, görs alltid en prövning av prövande myndighet, där exempelvis bullerpåverkan på omgivande miljöer ingår.

3.2.3 Vindkraft

I dokumentet Vindkraft [5] anges att i tysta områden som är av intresse för rörligt friluftsliv samt områden med höga natur- och kulturvärden ska man undvika att etablera vindkraftverk.

Dessa särskilt skyddsvärda områden har tidigare pekats ut i en utredning där kommunen kartlagt bullerfria områden [6].

Enligt dokumentet Vindkraft är det viktigt att undersöka hur bullerspridningen sker inför prövning av vindkraftetablering. En bullerutredning ska tas fram då man ska fastslå en placering av vindkraftverket och i denna ska man titta på flera driftfall där ett sämsta alternativ är inkluderat. Man bör dimensionera med viss marginal över ljudkrav som gäller. Det är även viktigt att redovisa tänkbara åtgärder för att skydda omgivningen om bullerproblematik skulle uppstå på grund av vindkraftverken.

Tillägg: (s. 41):

Vindkraftverk bör placeras på avstånd till bostad så att gällande riktvärden för buller vid fasad, 35 dB(A) med 40dB(A) max, både dag- och nattetid inte överskrids.

Placering av vindkraftverk ska undvikas i områden som sedan tidigare saknar bullerstörning, vid prövning av placering utöver gällande riktvärden för buller vid fasad skall folkhälsomyndighetens råd om lågfrekvent buller inomhus tillämpas.

Kommunens kommentar:

Synpunkt föranleder ingen ändring, då åtgärdsprogrammet hänvisar till tidigare antagna dokument. Riktvärdet i dokumentet "Vindkraft- tillägg till översiktsplanen", överensstämmer med riktvärden i Naturvårdsverkets vägledning om vindkraft.

Vid en anmälan av miljöfarlig verksamhet, exempelvis vindkraft, görs alltid en prövning av prövande myndighet, där exempelvis lågfrekvent buller inomhus miljöer ingår.

4.5 Tysta områden

Tillägg: Tysta områden för rekreation och friluftsliv

Naturvårdsverket har tagit fram följande definition för Tysta / ostörda områden för rekreation och friluftsliv:

"Område i översiktsplan för det rörliga friluftslivet eller andra områden som nyttjas mer frekvent för friluftsliv där naturupplevelsen är en viktig faktor och där en låg bullernivå utgör en särskild kvalitet."

Tysta områden inom Norrköpings kommun har kartlagts av Sweco infrastructure i rapporten "Kartläggning av bullerfria områden i Norrköping kommun" 2011. [6]

Dessa områden håller en ljudnivå under 30 dBA och ska långsiktigt värnas för rekreation och friluftsliv.

Kommunens kommentar:

Synpunkten föranleder ingen ändring, då åtgärdsprogrammet hänvisar till tidigare antagna dokument. Vid en anmälan av miljöfarlig verksamhet, exempelvis vindkraft, görs alltid en prövning av prövande myndighet, där exempelvis bullerpåverkan på omgivande miljöer ingår.

5. Handlingsplan

Datamodeller för beräkning av buller visar sig inte alltid överensstämma med verkligheten. Väsentligt är därför att metoder för bullermätning i fält förbättras, utvecklas och används.

Kommunens kommentar:

Enligt Naturvårdsverket och gällande praxis på bullerområdet så ska ljudnivåer beräknas i första hand. Norrköpings kommun har ingen möjlighet att utveckla egna metoder för bullermätning, utan använder standardiserade, nationella metoder i de fall där mätning kan vara aktuellt.

6.1 Natur- och grönområden

Där friluftsområden och tysta områden klass A och klass B enligt European Environment Agency sammanfaller ska tystnaden anses utgöra en särskild kvalitet för friluftslivet och områdena ska därför särskilt skyddas från nya bullerkällor.

Kommunens kommentar:

Synpunkten föranleder ingen ändring, då åtgärdsprogrammet hänvisar till tidigare antagna dokument. Vid en anmälan av miljöfarlig verksamhet, exempelvis vindkraft, görs alltid en prövning av prövande myndighet, där exempelvis bullerpåverkan på omgivande miljöer ingår.

Vi villaägare

Vi börjar med att tacka enskilda tjänstemän för trevligt bemötande, snabba svar på en del av våra frågor samt diverse dokument.

Vi fortsätter med att återigen begära ett sammanträffande kring kommunens åtgärdsprogram kring omgivningsbuller. Vi har framfört önskemål om ett sammanträffande och var även överens den 30 jan om att så skulle ske. Vi har därefter blivit nekade ett sammanträffande då en icke namngiven chef förbjöd hen att träffa oss. Kan det bero på ett missförstånd?

Vi förutsätter att vår överenskommelse om ett sammanträffande mellan ansvariga inom kommunen för ”åtgärdsprogrammet mot omgivningsbuller 2024 – 2029” och oss kommer att genomföras.

Vi bedömer att ett sådant möte skulle kunna besvara en del frågor och synpunkter på ett effektivare sätt.

Frågor och synpunkter samt begäran om åtgärder som behöver tas med i kommunens åtgärdsprogram mot omgivningsbuller 2024- 2029 anger vi nedan:

1. Samråd
  - a) Vad menar kommunen med det?
  - b) Hur är det tänkt att det ska genomföras?
  - c) Har kommunen annonserat ut samrådet och hur ska det genomföras? Vilket kan vara fullt möjligt. Om möjligt vill vi få information om annonseringen.
  - d) Vi uppfattar ordet ”samråd” som att et är något som sker i en dialog mellan parter; är det så att det är tänkt eller är det bara en envägskommunikation med ett dokument?
  - e) Som påpekats ovan begär vi återigen ett sammanträffande för en genomgång av dokumentet samt för att kunna framföra och diskutera synpunkter.
Kan kommunen tänka sig att det ingår i samrådet kring åtgärdsprogrammet mot omgivningsbuller 2024 – 2029?
Kan ett sådant möte bli av inom utsatt svarstid för samrådet? Info: vår ök om ett sammanträffande beslutades 30 januari men har ändrats för någon vecka senare. En icke namngiven chef sade nej. Efter det har vi vid 3 tillfällen försökt få kontakt med angiven tjänsteperson som via telefonsvar lovat ringa åter. Så har inte gjorts förän 22 dagar efter första löftet och vi mejlledes påtalat löftena. Möte fortfarande ej möjligt!
  - f) Vi får då reda på att samrådet kan genomföras på olika vis. Finns fortfarande ej angivet eller omtalat vad som gäller i detta fall.
Vi anser att kommunen tydligt bör ange hur samrådet i detta fall ska genomföras. Det kommer spara både tid och pengar för alla inblandade parter.

Kommunens kommentar:

Miljöbalkens 5 kapitel 7 § punkt 1 anger att det ska hållas samråd om förslaget till åtgärdsprogram och att synpunkterna ska redovisas. Synpunktsförfattare har fått mailsvar vid flera olika tillfällen under samrådsperioden, samt uppmaning om att lämna in synpunkter skriftligt.

Samrådsförslaget på åtgärdsprogrammet har funnits tillgängligt via norrkoping.se under perioden 1 januari – 29 februari 2024, och har även annonserats i NT och Folkbladet i början av januari. Kommunen bedömer att samråd skett enligt gällande krav.

2. Hantering av Norrköpings Yttersamhällen

Vi har konstaterat att både i detta och tidigare 5 års åtgärdsprogram mot omgivningsbuller handlar om enbart centralare delar av Norrköping.

- a) Åtgärdsprogram för Yttersamhällena finns knappast med i åtgärdsprogrammet för 2024- 2029, när det gäller trafikbuller.

Vi begär att kommunen i åtgärdsprogrammet tar med de problem som finns i yttersamhällena.

Kommunens kommentar:

Åtgärd 3A-C i åtgärdsprogrammet säger att en prioritetsordning ska tas fram med de fastigheter som har ljudnivåer över 65dBA vid fasad genererad av kommunal väg- och spårtrafik. Därefter ska detaljerade bullerutredningar tas fram för de som identifierats i 3A, för att sedan genomföras. Åtgärden pekar inte ut några specifika områden, utan omfattar hela kommunen. Åtgärdsprogrammet kan inte föregå resultat från genomförande av åtgärd 3 A och 3B genom att peka ut någon del av kommunen för åtgärd.

- b) Åtgärdsprogram för Yttersamhällena finns knappast med i åtgärdsprogrammet för 2024 – 2029, när det gäller järnvägstrafik.

Störningar finns idag när det gäller järnvägstrafik och yttersamhällena, inget nämns om detta. Borde finnas med.

Kommunens kommentar:

Åtgärdsprogrammet omfattar åtgärd för utredning av buller från kommunal väg- och spårtrafik. Åtgärd 3A-C i åtgärdsprogrammet säger att en prioritetsordning ska tas fram med de fastigheter som har ljudnivåer över 65dBA vid fasad genererad av kommunal väg- och spårtrafik. Därefter ska detaljerade bullerutredningar tas fram för de som identifierats i 3A, för att sedan genomföras. Åtgärden pekar inte ut några specifika områden, utan omfattar hela kommunen. Åtgärdsprogrammet kan inte föregå resultat från genomförande av åtgärd 3 A och 3B genom att peka ut någon del av kommunen för åtgärd.

Trafikverket är ansvarig för buller från det statliga väg- och järnvägsnätet, och arbetar därför med ett eget åtgärdsprogram för omgivningsbuller. Byggnads- och miljöskyddsnämnden är ansvarig tillsynsmyndighet för buller i Norrköpings kommun, och kan ställa krav på åtgärder längs det statliga väg- och järnvägsnätet med stöd av miljöbalken.

När det gäller Ostlänken så nämns endast innerdelar av Norrköping i åtgärdsprogrammet, inget om de Yttersamhällen som påverkas exvis i Åby.

Kommunens kommentar:

Ostlänken beskrivs i åtgärdsprogrammet som ett pågående projekt, mer information om projektet finns hos Trafikverket.

Vi har uppfattat att kommunens miljö- och hälsoskyddskontor är tillsynsmyndighet enligt miljöbalken även för yttersamhällena. Där har kommunen som tillsynsmyndighet möjlighet att ålägga Trafikverket att utreda de områden som omfattades av 2 a) – c) ovan pga risk för att hälsan påverkas pga höga bullernivåer.

- c) Kommunen med KF i spetsen fattade för ett antal år sedan beslut om att åtgärda de av invånarna upplevda problem med störande trafikbuller från Ståthögaleden.

Kommunen angav vad vi har förstått gränsen för störande buller till 55dBA.

Åtgärder i form av bullerplank vidtogs. Ett mycket lovvärt och samhällsviktig och samhällsriktig åtgärd.

Det finns andra områden i Yttersamhällena inom Norrköpings kommun där bullernivåerna ligger avsevärt högre, exvis 65dBA. Där har kommunen ej vidtagit eller krävt åtgärder! Varför denna särbehandling. Kommunen är som vi har förstått tillsynsmyndighet för dessa områden.

Kommunens kommentar:

Trafikverket är ansvarig för buller från det statliga väg- och järnvägsnätet, och arbetar därför med ett eget åtgärdsprogram för omgivningsbuller. Byggnads- och miljöskyddsnämnden är ansvarig tillsynsmyndighet för buller i Norrköpings kommun, och kan ställa krav på åtgärder längs det statliga väg- och järnvägsnätet med stöd av miljöbalken. Kommunen prioriterar att börja utreda situationen i de mest utsatta lägena enligt åtgärd 3A, men tar med sig synpunkten i fortsatt arbete.

Kommunen har själv i dokument på 90-talet angivit att åtgärder bör vidtas så att snittvärdena sänkts till senast 2007. De åtgärder som vidtagits är åt andra hållet genom att tillåtna hastigheter höjts med 10 km/h från 90 till 100 km/h istället för att som kommunen föreslog på 90 talet sänkas med 20 km/h. Detta är inkonsekvent och bakåtsträvande!

Kommunen borde ha agerat mot denna inkonsekvens. I det nu framlagda åtgärdsprogrammet begär vi därför att denna åtgärd att sänka hastigheten till 70 km/h i åtgärdsprogrammet för 2024- 2029, dvs den åtgärd som föreslagits av kommunen redan på 90-talet. Vi återkommer separat utanför detta samråd till kommunen om kommunens hantering i frågan.

Kommunens kommentar:

Länsstyrelsen beslutar om lokala trafikföreskrifter, där hastighet ingår, för allmänna vägar utanför tätbebyggt område där staten är väghållare och på enskilda vägar. Kommunen beslutar om lokala trafikföreskrifter inom tätbebyggt område och för vägar där kommunen är väghållare.

Begäran om hastighetssänkning hanteras av Länsstyrelsen, och synpunktsförfattaren hänvisas dit. Frågan kan inte hanteras i detta åtgärdsprogram.

Omfattande hastighetssänkningar i Norrköpings kommuns ytterområden har genomförts på kommunala vägar, se punkt 6, Tabell 12 i åtgärdsprogrammet.

Vi begär därför att kommunen i sitt åtgärdsprogram 2024- 2029 tar med även alla områden som drabbas av dessa ljudnivåer och tar fram åtgärdsprogram för de Yttersamhällena som ligger över acceptabla, dvs. 55dbA. Det gäller då generellt för drabbade samhällsdelar inte bara för enskilda fastigheter.

Kommunens kommentar:

Kommunen prioriterar att börja utreda situationen i de mest utsatta lägena enligt åtgärd 3A, men tar med sig synpunkten i fortsatt arbete.

3) Generella åtgärder

a) Vad vi förstått genomförs beräkningar för de bullernivåer som används för bestämning av om åtgärder ska genomföras eller ej med de för platsen rådande hastighetsgränser. Trots det har vi av myndighetspersoner fått uppgiften, det är en polisier fråga att se till efterlevnaden. Vi anser att det måste vara samhällets ansvar

mot de boende. Det ska inte vara individen som drabbas av denna inkonsekvens! Vi anser att Tillsynsmyndigheten måste ta hänsyn till och ansvaret för åtgärder vidtas så att omgivningsbullret ligger inom angivna ramar genom att själv åtgärda eller kräva åtgärder om annan är ansvarig för bullerkällan. Det bör därmed finnas med i åtgärdsprogram för 2024- 2029.

Kommunens kommentar:

Det är korrekt uppfattat att hastighetsöverträdelser är Polisens ansvar att bevaka och lagföra. Enligt gällande praxis på bullerområdet så beräknas buller alltid utifrån skyltad hastighet.

I litteraturen anges att snitthastigheten överskrids med ca 8 – 10 km/h, beroende på tillåten hastighet, vägens funktion och utseende etc.

kommunen som ansvarig myndighet för de boendes utsatthet för omgivningsbuller bör ta hänsyn till detta i sina åtgärdsprogram. Vi begär att kommunen som tillsynsmyndighet tar hänsyn till detta i sina mål och krav på vilka bullernivåer, och därmed även tar hänsyn till vilka skaderisker som invånarna utsätts för.

Kommunens kommentar:

Byggnads- och miljöskyddsnämnden är tillsynsmyndighet för buller. Enligt gällande praxis på bullerområdet så beräknas buller alltid utifrån skyltad hastighet.

b) Vad vi förstått så genomförs beräkningarna med hänsyn till ytbevuxningen på marken mellan ljudkällan och utsatta fastigheter. Övrig undervegetation såsom buskar, sly, mindre och större träd tas inte med. Den typ av undervegetation som inte tas med eller utnyttjas för att sänka omgivningsbullret hanteras därför ofta vårdslöst, dvs tas ibland bort trots att den har eller har haft en positiv effekt dvs både sänkt ljudnivå såväl som även påverkar den upplevda ljudnivån.

Vi begär därför att kommunen bör hantera och lägga in denna relativt billiga och dämpande faktor ”åtgärdsprogrammet för 2024 – 2029” som en del av en aktiv hantering vid framtida bebyggelse.

Påverkan av vegetation finns delvis dokumenterad som en påverkansfaktor på någon dB helt beroende på täthet, typ, höjd mm. Den upplevda minskade bullernivån finns även den dokumenterad.

Kommunens kommentar:

Beräkning av trafikbuller görs alltid utan undervegetation mellan bullerkälla och bostad. Åtgärdsprogrammet har inte möjlighet att styra skötsel av grönytor, det hanteras i enskilt bygglov eller detaljplan.

Synpunktsförfattare 1, privatperson

Jag anser att Finspångsvägen bör vara en del av åtgärdsprogrammet då kommunen är väl medveten om att belastningen av trafik ständigt ökar på grund av utbyggnationer av Svärtinge, Fyrby men även på grund av en utökning av aktiviteter och föreningslivet vid maixvallen och gamla F13.

Vid kommunens egna beskrivningar nämns Finspångsvägen som en huvudgatan i i staden men det är en väg förbi bostäder och en skola, där husfasader utsätts för ca 62 dBA samt tomter utsätts för nivåer på 59dBA där familjer ska umgås, dessa värden uträknade på om den tänkta hastigheten 40km råder vilket kommunen även är fullt medvetna om inte sker utifrån deras egna mätningar där de vet att bilar passerar i över 100km/h.

Vid avfart till motorvägen beskrev kommunen även en osäkerhet hur detta skulle påverka trafiken på Finspångsvägen men ännu har ingen utredning genomförts om eftersom redan innan avfart var belastning och trafikbullret för högt bör knappast mer trafik minskat nivåerna.

Närliggande vägar såsom De Geersgatan fick farthinder för att minska trafikmängden och buller mot fasader men inget görs på Finspångsvägen för att minska och skydda bostäder och familjer från bullernivåer och farliga hastigheter som råder. Mitt förslag är farthinder efter och innan rondell vid Eneby centrum, farthinder vid övergångsställe hembyggarvägen före och efter.

Kommunens kommentar:

Åtgärd 3A-C i åtgärdsprogrammet säger att en prioritetsordning ska tas fram med de fastigheter som har ljudnivåer över 65dBA vid fasad genererad av kommunal väg- och spårtrafik. Därefter ska detaljerade bullerutredningar tas fram för de som identifierats i 3A, för att sedan genomföras. Åtgärden pekar inte ut några specifika områden, utan omfattar hela kommunen. Åtgärdsprogrammet kan inte föregå resultat från genomförande av åtgärd 3 A och 3B genom att peka ut någon del av kommunen för åtgärd. Hastighetsöverträdelser är en fråga för Polismyndigheten.

Önskemål om hastighetsdämpande åtgärder kan lämnas in via en felanmälan på norrkoping.se. Ärendet utreds då av samhällsbyggnadskontoret.

